

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 58/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. Š., P., zastúpenej advokátom Mgr. P. S., B., ktorou namietala porušenie čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 46 T 121/2011 z 21. februára 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 To 71/2013 zo 14. augusta 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Š. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. novembra 2013 doručená sťažnosť M. Š. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“)

sp. zn. 46 T 121/2011 z 21. februára 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 To 71/2013 zo 14. augusta 2013 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka ako poškodená podala Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave III trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu znásilnenia v zmysle § 199 ods. 1 Trestného zákona po tom, ako ju 10. februára 2010 Mgr. P. B. údajne znásilnil v samostatnej izbe ubytovne v B., čím porušil zákonom chránené právo ženy slobodne sa rozhodovať o svojom pohlavnom živote a spôsobil tým sťažovateľke psychickú traumu.

3. Proti vtedy obžalovanému Mgr. P. B. vzniesla Okresná prokuratúra Bratislava III vo veci obžalobu, o ktorej následne rozhodol okresný súd tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodil, keďže dospel k záveru, že skutok sa síce stal, avšak nie je trestným činom. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal okresný prokurátor odvolanie, v ktorom namietal, že sa nestotožňuje s dôvodmi, o ktoré sa vo svojom odôvodnení okresný súd opieral, a uviedol, že uvedený súd hodnotil dôkazy len jednostranne. Krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu a odvolanie prokurátora zamietol v zmysle § 317 Trestného poriadku ako neodôvodnené.

4. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že podľa jej názoru bolo konaním okresného súdu a krajského súdu v danej veci porušené ústavné právo na spravodlivý proces tým, že uvedené súdy dospeli k rozhodnutiam, ktoré považuje za arbitrárne, nepreskúmateľné a nezákonné a ktoré nemali oporu v dokazovaní a ani v zistenom skutkovom stave. Sťažovateľka tiež nesúhlasí s procesným postupom súdov, keďže podľa jej názoru súdy vykonali len tie dôkazy, ktoré korešpondovali s ich predstavou o správaní sťažovateľky ako obeť znásilnenia.

5. Sťažovateľka v petite navrhla, aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu a krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky

na spravodlivý proces, a zároveň navrhla, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 € z titulu sekundárnej traumatizácie, ktorú sú okresný súd a krajský súd povinné zaplatiť spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Sťažovateľka v závere požaduje, aby jej uvedené súdy uhradili trovy právneho zastúpenia pred ústavným súdom v sume 556,70 € bez DPH na účet jej právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky na neverejnom zasadnutí senátu, a keďže pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto je zjavne neopodstatnená, rozhodol o jej odmietnutí.

8. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľka namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

9. Ústavný súd pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam občianskeho súdneho konania.

10. Napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu obsahujú podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie. Ústavný súd nezistil, že by ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa z obsahu napadnutých rozsudkov presvedčil, že uvedené súdy sa námietkami sťažovateľky zaoberali v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých rozhodnutí, ktoré súdy dostatočne odôvodnili a ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

11. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

12. Ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrhom na primerané finančné zadosťučinenie a náhradou trov právneho zastúpenia), keďže tieto sú viazané len na prípad, ak ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2014